గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును.

REGISTERED No. N. 45 | హైదరాబాదు—దక్కన్. | REGISTERED No M 2185

సంపుటము ౨ } ప్రభవ సంవత్సర ఆషాఢ శు॥ ౩ శనివారము. (౨ జూలై ౧౯౨౭) { సంచిక ౧౮.

రాయచూరు జిల్లా అభివృద్ధి మార్గములు

భూమ్యాదాయశాఖ డైరెక్టర్ జనరల్ అగు టి జి. టాస్కర్ గారి సూచనలు

రాయచూరునుండి ఇతర ప్రధాన స్థలములకు రోడ్లువేయవలయును.

గ్రామములలో బావులు త్రవ్వించి పురజనులకు నీటియిబ్బందులు తొలగించవలయును.

గ్రామముల పారిశుధ్యముకై పూనుకొనవలయును. స్త్రీలు నూలువడియవలయును.

టి జి టాస్కరుగారు మార్చి ౨౯ తేది నుండి ఏప్రిల్ ౨౨ తేదివరకు రాయచూరు జిల్లాయందు పర్యటనము చేసియుండిరి. వారు ఆ జిల్లాయొక్క అభివృద్ధికొరకు సూచించిన విషయములను దిగువ పొందుపరచుచున్నాము —

ఈ జిల్లా క్షామమున కొట్టబడునది, గాన ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధ తీసికొనవలసియున్నది. నిజాం రాష్ట్రములోనిది యొక పెద్దజిల్లా ముఖ్యపంటలు జొన్నలు, ప్రత్తి మొదలగునవి రాయచూరు దోఆబునందలి నల్లనిభూమి ప్రత్తి పంటకు సారవంతమైన ప్రదేశము లింగసూరు సమీపమునయున్న హట్టియందు బంగారుగనులు గలవు అవి ఇప్పుడు మూయబడియున్నవి జిల్లాయందు రెండు పెద్ద నదులున్నను నీటివసతులు చేయబడలేదు గంగావతి సమీపమునయున్న తుంగభద్రనది, కొన్ని యేకరముల భూమికి నీటిసరఫరా చేయుచున్నది

రోడ్లు

దక్షిణ భాగమున గుంతకల్, గదక్ రైలు, హొసపేట్ బాగేవాడిలోను నాలుగైదు స్టేషనులు గలవు గంగావతి, కొప్పళ్‌లోను గలవు మధ్యభాగమైనదాని రాయచూరు హైదరాబాదు ఫరస్తాలైను గలదు ఈ జిల్లాలయందు ప్రధాన స్టేషను గద్వాల గలదు ఈ సంస్థాన పట్టణము రాయచూరునుండి ౧౬ మైళ్ల దూరమున గలదు అయినను దీనికొక్క రోడ్డు లేదు రాయచూరునకు మద్రాసు బొంబాయి రైలు గలదు పసుపుర సోగరోడ్డు గలదు. రాయచూరు నుండి హట్టికిని, అటనుండి లింగసూరు, ముద్గల్, గదగ్ కు రాజబాటలేదు

వేసవి కాలమున ఎద్దులు, మోటారులు, జిల్లా యొక్క ఏ భాగమునకైనను పోగలవు కాని వర్షాకాలమున చిన్నపోతుల బండ్లే తిరుగగలవు ప్రస్తుతము తాలూకాకు రెండు రోడ్లు (౫) గలవు

అభివృద్ధి మార్గములు.

రాయచూరునుండి సింధునూరు వరకు ఇనుపదారి వేయవలయును ఈ పని క్షామ నివారణార్థము మేలే కాక, వాణిజ్య రీత్యా అవసరమైయున్నది తాలూకాలవారు జిల్లా ప్రధాన స్థలమునుండి ఇతర ప్రదేశములకు రోడ్లు వేయవలయును. ఇప్పుడు రాయచూరు, మాన్వి, సింధునూరు రోడ్డు వేయబడుచున్నది, ఇది ప్రత్తి పండించు మధ్య ప్రదేశమున చేయుచున్నది మంచిరోడ్డు వేయవలయును వంతెనలు కట్టవలయును సంబంధించిన రైల్వే లైనుకు కలియునట్లు చేయవలయును ఇంతియేకాక మరిరెండు రోడ్లు ఆవశ్యకమైయున్నవి ఒకటి రాయచూరునుండి దేవదుర్గ వరకు, రెండవది రాయచూరునుండి గద్వాల వరకు మొదటిది క్షామ నివారణార్థము అవసరమైనది. రెండవ రోడ్డువలన రాయచూరు జిల్లాకు యీస్ట్ రైల్వేకు సమీపముగను తెలంగాణమునుండి సులభముగా వ్యాపారము జరుగుటకు సులభమగును. ఇంతియేకాక రాయచూరు హైదరాబాదునకు సమీపమగును గద్వాల సంస్థానమువారు ౧౬ మైళ్ళ రోడ్డు వేయుదురు కాని కొంత ఖర్చు ప్రభుత్వముద్వారా దాని నిర్మాణము చేయించవలయును

పశ్చిమమున ౩ రోడ్లను శ్రద్ధ వహించవలసియున్నది తావర్గి కుష్టగి, ముద్గల్ లింగసూరు, కుష్టగి కొప్పల్ రోడ్లు మొదటిది క్షామ నివారణ పనులయందు జరుగుచున్నది కొప్పల్ రైలు మార్గమున కలిసి చాల బాగుండును

అన్నిటికి —చెరువులు పశువులకొరకును, గ్రామ కోనేరు దప్ప, ఇతర విషయములకై ధనము వెచ్చించుటకు ప్రజలు చెరువుల సేవ భూములకు నీరు పారించుటకొరకు జిల్లా మధ్యన కొక్క పెద్ద చెరువు నిర్మించవలసియున్నది యందు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు గంగావతి వద్దనుండి రాయచూరు పట్టణమునకు తీసి ఎర్రగేరా చెరువునకు కలుపవలయును దీనివలన రైతులు పండించుటకు ప్రోత్సాహము కలుగును నిస్సంశయముగ మునుగును

రాయచూరు పట్టణమునందు ప్రతిరోజు నీటి యిబ్బంది కలదు ప్రతియేడాది బావికలు ఎండిపోయి అనుభవించుచున్నారు, అందుచే ప్రజలు నీటికి కష్టపడుచున్నట్లు కానవచ్చును అనేకులు రోగముల బారిపడుచున్నారు ఈ విషయమై ఒక సంవత్సర

లను నిరుపేదున్న క్షామమే. కనుక అన్నిటికన్న ముఖ్యముగ దీనికై మొకలు ప్రభుత్వము సహాయము చేయవలయును.

క్షామ నివారణము

రాయచూరు, పర్బణి, నిజామాబాదు, గింజరకోట్లు చేసిన క్షామము తగ్గిపోవును. ఇటిమే మొకలు కొలల సినపని. ముందు ధాన్యము కఱవు గాకున్న నీరలన సులభముగ లభ్యమగును. ఈ నష్టమువేసిన పిదపయును, సిటిసిరతులు కల్పించిన తరువాతయు, అన్నియు నెక్కువగును. చేయవలసినపని చాలగలదు. ఇనుక గాల స్థాను లేమి పనులు మొకలు చేయవలయుతో పటిక తయారు చేయవలయును. ఇంతియకాక ఈ క్రింది విషయములగూర్చి శ్రద్ధవహించవలయును.—

౧. గ్రామములయందు రోడ్లు వెత్తి వేయుట

౨. చెరువులు పూడ్చుట, కూలిపోయిన యిండ్లు మొదలగునవి బాగుపరచి గ్రామము పరిశుభ్ర పరచుట.

౩. గ్రామములయందును, పట్టణములయందును వ్యాధిమూలములు లేకుంట వీలయిన కొన్ని పరిశ్రమలు కట్టు లేవు.

౪. భూములను దొంగులుట

౫. గ్రామములోనికి పశువుల తోలెడు కాలువలు చేయుట.

౬. బట్టలుకుట్టుటకై కుట్టలు చేయుట.

౭. పెద్దకొలువులనుండి చిన్నకొలువులు త్రవ్వుట.

ఈ పనులతోబాటు గ్రాంటు క్షామనిధినుండి సొమగ వలయును. తక్కువపద్ధతిపైన రైతులకు సహాయము చేయవలయును. అయినను మరల ధనము రాబట్టుకొనుటకు ముదుకుగా పనిచేయవలయును. దేశాచార్యము మంచిగా నున్నవారు కొన్నాళ్ళకొరకు ఇతర ప్రాంతములకు పోవలయును. సహకార శాఖవారు కొన్ని విషయములలో సహాయపడవలసి యున్నది. గ్రామములను విడిచిపోజాలని స్త్రీలకు నూలు తీయుటకై ప్రోత్సహింపవలయును. వీలైనంత క్షామము యొక్క తీవ్రత బాధను కలిగించె.

గోవుల ఆరోగ్యము

గోవులకంటె సాధారణముగా గుఱ్ఱము లెల పరిశుభ్రముగా నుంచుదురు! కారణములు చాలగలవు. గుఱ్ఱములు ప్రతిదినమును ప్రజలకు కనబడు చుండును. ప్రతి గుఱ్ఱమునకు నొక మనుష్యుడు ప్రత్యేకింపబడి యుండును. గుఱ్ఱమును తోముట ప్రతిరోజు ఒక కర్తవ్యముగా నెంచబడును. గుఱ్ఱము యొక్క మలినము (లద్ది) ఆవు పేడకంటె ఎక్కువ గట్టిగా నుండును. త్వరగా ఎండుచు పోవుట కవకాశము లేదు. గుఱ్ఱము వెంటనుండుటచే మనుష్యునికి అసహ్యము లేకుండు దానికంటె ఎక్కువ శేషము మొదలగబడును. ఇదియును గాక వాని కెక్కువ జాగ్రత తీసుకొనుటకు ఏకారణ కూడ కలదు. గోవులు ప్రతిదినమును లోకుల కగుపడవు. ఒక గోపకుడు పలుగోవుల కాపుదల చేయును. గోవులను తోముట అనవసరమని తలంపబడును. మొత్తముమీద దానిని వదలిపెట్టుటయే యెక్కువ గౌరవమని తలంపబడును. (It is more honoured in the breach than in observance) గోవుల మలినము త్వరగా ఎండదని పోవునని పైన చెప్పియుంటిమి. అపరిశుభ్రమైనపెండ అవుల తోక ద్వారా శరీరముల కంటుకొనును. అవులను శుద్ధముగా నుంచుటచే "గొప్పతలంపు" గోపకునికి మనస్సునకు పట్టదు. మనకున్నవాడు చూచినను గుఱ్ఱములకైనది యుచితమైనను యుక్తాయుక్తమనిరి కలుగును. అవుల పాలుపిండుటకు పూర్వమే అతిదేశస్థాన కొ గొప్పవాని కెంతశుద్ధి జేయును. అటుపిదప గొప్పలన గిద్దెయున్నచో కేవలము చింతకాయ నాటకి కుండను. అవుల కొట్టముల పరిశుభ్రముగానుండు క్రియలు ఏవి వచ్చును! అవులను పరిశుద్ధముగా నుంచుటకు చాల కాలము కావలసియుండునని నాకను అర్థము లేకుండటిది. ఆరోగ్యకరమగు శుభ్రతీరములు కొం

న్ను పొందుపరచుకొనుటకు మార్గము అవుల పొదుగులు ముట్టుకొనుట ప్రవేశము నిషేధింపబడెను. ఈపని నాల్గుగీతల నియమములతో ప్రారంభమగుచున్నది. వాని పాలుముల వెన్నెలకొనుటకు తీసివేసెను.

గోవులను శుభ్రముగా నుంచుటకు సాధనము లేవి? కొన్ని సమయములందు గోవులను ప్రాతఃకాలమునందు గోకుడుకోలతో (Seraper) గోకి శుభ్రపరచి శరీరము నుండి తీసివేయుదురు, లేక బట్టతో స్నానము చేయించి తుడిచివేయుదురు. కొన్ని దేశములలో పాలగిన్నెలు, శరీరమును తుడుచుటకు ప్రత్యేక వస్త్రములుండును. ఆ దేశములలో అవుల శుద్ధిపరచుటయును మాటిమాటికి శుభ్రమైన ఉదకము వాడుదురు. ఈ పని ప్రతి దినమును పొందుపరచుటకు పూర్వమే జరుపవలెను. పిల్లలు కూడ ఏ పనిని ప్రత్యేకముగా నిర్వర్తింపగలరు. మన యావులప్పుడున్నంత అపరిశుద్ధముగా నుండుటకు మన సోమరితనము తప్ప వేరు కారణము లేదు. కష్టమును గణించుట అంత సమంజసమైన విషయము గాదు. ముగ్గురు గోపకులును, ఒక పిల్లవాడును ౩౦ లేక ౩౫ గోవులను శుభ్రముగా నుంచగలరు. అవుల కొట్టములు, వానిని కట్టివేయు స్థలములు పరిశుభ్రముగా నుంచినచో స్వచ్ఛముగా నుండును. అవుల పై నంటుకొనిన పేడను, ఇతర మలినములను సోడా కలిపిన నీళ్ళతో శుభ్రపరుప వచ్చును.

అవులు శుభ్రముగా నున్నప్పటికిని వాని పాలు గుంట ఇతర అవయవములు, కొట్టములు శుభ్రముగా నుండవలెను.

నీతి బాహ్యములగు ప్రకటనలు

దీనికి గాను చాలాసేపు చిరకాలమునుండి పత్రికలు తెలుపుగా హెచ్చరించుచున్నప్పటికిని మనదేశమున ఇప్పటివరకు పత్రికలలో ప్రకటనలను ఇచ్చుచుండుట గౌరవకరములగు పత్రికలలో గూడ తరుచుగా అసహ్యకరములగు ప్రకటనలు వెలువడుచుండును. శీర్షికలలో వచ్చినటువంటి వానిని చదివి పాఠకులు మోసపోవుచున్నారు. యోగమును గూర్చిన గ్రంథములు అను శీర్షికతో నొక ప్రకటనము చేయబడెను. సామాన్యముగా యోగమును గూర్చిన గ్రంథములు మాటికి పదిహేను పైన నొకదానిని కనబడలేదు. ఆ గ్రంథములన్నియు స్త్రీ పురుష సంభోగమును గూర్చినవే. సంభోగము చేయుటవలన కొట్టి బాధలును కలుగును. అరహాస్యములగు గ్రంథములు వెల్లడించుట అవివేకమగుచున్నది. అంతకంటె హీనమగు ప్రకటనలను గూడ నేను కొన్ని పత్రికలలో చూచియుంటిని. వానిని బట్టబయలు వెల్లడించుట సాధ్యము లేదు. సాధారణముగా సారాయి గురించిన ప్రకటనలు లేని పత్రికయే లేదు. మనదేశమువారి మనస్సులను పాడుచేయునట్టి మందుల ప్రకటనలు గూడ నట్లే విస్తారముగా కనపడుచుండును. కల్లు సారా మున్నగు వానిని త్రాగని వారును వానిని విక్రయించువారును చుట్టలను కాల్చుట మున్నగు దుర్వ్యసనము లేనివారును లేనివారునగు పత్రికాధిపతులును సంపాదకులును గూడనిట్టి నింద్యములగు ప్రకటనలవలన ధనమునాశించి వానిని ప్రకటించుచున్నారు. ప్రస్తుత స్థితిలో ప్రకటనలు వచ్చుకొనినచో పత్రికలను నడుపుట సాధ్యము గాదని కొందరు తెలుపుచుందురు. ఎట్టి కొరత వచ్చిననూ చేసినయెడల పత్రికలను నడుపక తప్పదా? అవి అట్లే నడుపవలసి యుండును. నింద్యములగు నిట్టి ప్రకటనలవలన కలుగు నష్టమునంతను కప్పిపుచ్చుకొనుటకు పత్రికలవలన కలుగు లాభమున్నదా? పత్రికాధిపతుల సంఘమొకటి మనకున్నది గదా! ఆ సంఘము ద్వారా పత్రికలకన్నిటికిని సమానముగా వర్తించునట్టి నియమముల నేర్పరుప వీలు లేదా? ఆ నియమముల నేపత్రికయు నుల్లంఘింపకుండ చేయరాదా?

(యంగు ఇండియా)

భారత దేశము: చీనా

చీనాదేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమ పితామహుడగు సన్‌యాట్‌సెన్‌గారు స్వపరిపాలనము గూర్చి దిగువ సూచనల గావించియుండిరి.

౧. స్వకీయ పద్ధతులపై నెన్నుకొనుట. మన కోరికలు నెరవేర్పు అధికారులను, ఉద్యోగులను, ఎన్నుకొనవలయును.

౨. స్వకీయ పద్ధతిపైన వోటు (సమ్మతి) నొసంగుట. ప్రజాభిప్రాయ వ్యతిరేకముగ నడుచు అధికారుల తొలగించుమహత్తు ప్రజల చేతులయందుండవలయును.

3. ప్రజాప్రతినిధులకు శాసనములు చేయు నధికారముండ వలయును.

౪. ప్రజాప్రతినిధులకు శాసనములు మార్చు చేయు నధికార ముండవలయును.

ప్రజలకే అధికారమున్నచో వారికి ప్రభుత్వముపై సంపూర్ణ అధికార మున్నదని చెప్పవచ్చునని సన్‌యాట్‌సెన్‌గారి అభిప్రాయము. ఇదినిజమే. భారతదేశమున నిట్టి అధికారమే మనకులేదు. శాసనసభలు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొను చున్నవా? లేవు.

౨. శాసనసభ్యులు యే అధికారినయిన తొలగించగల్గుదురా? లేరు.

౩. శాసనసభలందు శాసనములు చేయునపుడు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు వ్యతిరేకముగా నున్నచో శాసన మగుటకు వీలుండదు.

౪. శాసనసభ్యులేర్పరచిన శాసనము రద్దుచేయగలరా? చేయగలరు గాని గవర్నరులు వెంటనే పునరుద్ధరించెదరు. (కృ.కృ.)

ఇటువంటి వుమూలు బట్టియే మన రాజ్యాంగము మహాస్వప్నము వలె నున్నది. అందువలన భారతీయులు తమ స్వశక్తినంతయు రాబోవు కమిషన్ పై ప్రసరింప చేయుచున్నారు. గడ్డపోచ వలన సాగరము తరింతురా? అదేదో ఈరాయల్ కమీషన్ వలన మనకే లాభము కలుగనేరదు. లీ కమిటీ, ముడ్డిమాన్ కమిటీ, సైమన్ కమిటీ, కర్జన్ కమీషన్, మొదలగునవి మనకేలాటి దారిని విశదపరచినవి. కనుక భారతీయులారా! మీరు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించ వలయునని యుద్దేశమున్న జగ్లుల్ పాషా, సన్‌యాట్‌సెన్, డివెలరా మొదలగు, మహాత్మా గాంధీగారి అభిప్రాయముల సారము గ్రహించుడు. వానిని మీ యుద్యమమునకు మార్గదర్శిగా నెంచుడు. అప్పుడే మన మాతృదేశము స్వాతంత్ర్యము పొందగలదు.

(నేషనల్ హెరల్డు)

మశ్లిల

[ఒక విలేఖరి]

కాలస్థితి

మృగశిర కార్తి ఆరంభమైనప్పటినుండి యీ తాలూకాలో వర్షములు కురిసినవి. ఇంక నెనుకపుంటలో ఏ దండి సరి. కొన్ని పునాసపంటలకు మేలైనది.

పర్యటనము

నవాబ్ షరీఫ్ యార్ జంగ్ అవ్వల్ తాలూక్‌దార్ మహబూబ్‌నగర్ గారు అమురదాదు 19, 20 తారీఖులందు తాహసీలు తనిఖీచేసి తేది అమురదాదు 21 న మాధ్యమిక పాఠశాలను విచ్చేసి విద్యార్థులను, నేత, మొదలగు విషయములు విపులముగా పరీక్షించిన తదనంతరము ఉపాధ్యాయుల అనుమతిపై విద్యార్థులు చేయుచుండిరి. విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులచే పుష్పమాలాలంకృతులై అగ్రాసనము నలంకరించిన తర్వాత వారి ప్రార్థనతో ప్రారంభము చేయుచు అన్యకులము ఉపాధ్యాయులు పత్రమును సమర్పించిరి. తాలూక్‌దారుగారు సమాధానము చెప్పుచు ప్రధానోపాధ్యాయులవారి కృషికి సంతసము వెలిబుచ్చుచు ప్రధానోపాధ్యాయులు విద్యార్థుల విద్యాభివృద్ధికై చేయుచున్న కృషికి ప్రశంసించుచును విద్యార్థులకు విద్యదానమునకు వివిధ మార్గములు విపులము గావించుచు పాశ్చాత్యదేశములను మనకు గలతారతమ్యము చూపుచు లోపములను గనబరుచు మయింటిలో పనిపాటలతో పాటుగ విద్యయే గరిమయని యుపన్యసించిరి. అంత సభ తాంబూలములతో ముగింపబడెను.

గోలకొండ పత్రిక
ప్రభవనామ సంవత్సర ఆషాఢ శు॥ ౩
శనివారము

నల్లగొండ జిల్లా ఆంధ్ర సభలు

హైకోర్టుతీర్పు

౨

పై సభలను గూర్చి మన న్యాయమూర్తులు తీర్పు చెప్పుటవలన మరియొక ముఖ్య విషయము స్పష్టమగుచున్నది. అదే [illegible] మండవిధాయక (మాజిస్ట్రేట్) [illegible] సభలు జరుగు విషయములో [illegible] కారము లేదనుట. న్యాయమూర్తుల అభిప్రాయము ప్రకారము, [illegible] సభ సమావేశ [illegible] విషయము మాజిస్ట్రేటు [illegible] నేరము [illegible] చున్నది. కాని [illegible] విషయములలో మాజిస్ట్రేటు జోక్యము కలిగించుకొనగూడదు. నేరములు జరుగకుండ [illegible] మాజిస్ట్రేటు చేయవలసిన పనులు [illegible] పోలీసు [illegible] ౧౦, ౧౧, అధ్యాయములలో కలవు. [illegible] సభల సమావేశమును గూర్చి [illegible] విషయములో [illegible] విషయము గాని లేదు అని [illegible] న్యాయమూర్తులు మాజిస్ట్రేటు [illegible] విధులను స్పష్టపరచిరి. నల్లగొండ జిల్లా మాజిస్ట్రేటుగారి [illegible] విషయమున పోలీసు [illegible] జరిగినందున వారు పోలీసు మొహతమిమ్ముగారు వ్రాయుట యేతదుపరి, నల్లగొండ సూర్యాపేట సభలను, గ్రంథాలయముల వారు, గూడ సభలకు రాజ్యాంగమునకు [illegible] సంబంధము లేని కముదీవముగా [illegible] అనిపించిరి. న్యాయమూర్తుల ప్రస్తుత తీర్పువలన నల్లగొండ జిల్లా మాజిస్ట్రేటు గారికే కాక, ఇతర ప్రదేశముల మాజిస్ట్రేటులకు గూడ [illegible] మున కర్తవ్యములు తెలియగలవు.

నిజాము రాష్ట్రములో విద్య తక్కువగా నుండుటచే ప్రజ అజ్ఞానదశయందున్నారు. ఇట్టి వారిలోనుండి యుద్యోగముల లోనికి బోవువారి విజ్ఞానముయొక్క మానము మాత్రము ఎలాగు గొప్పదిగా నుండగలదు? ఈ కారణము వలననే ఏదేని యుపన్యాసము మాటలాగాగానే, విషయము వినకనేమాత్రమువనే "ఇదిరాజ్యాంగ (సియాసీ) విషయము" అనితేల్చుట నేటి ఈరాష్ట్రములో వారికి వాడుకయై పోయినది. ఈ విషయమున మన న్యాయమూర్తుల [illegible] వాక్యరత్నములు ప్రసాదించియున్నారు. విషయములను [illegible] అవి రాజ్యాంగ సంబంధములుగా గానవచ్చినను, "ఆవిషయములను గూర్చి యుపన్యసించునపుడు, [illegible] సంబంధములగు సంశయములను మాత్రమే [illegible], రాజ్యాంగ విషయకములగు అనుమానమునకు [illegible] తావులేకుండ జేయుటకు [illegible] విషయమైనను [illegible] మని యుక్త [illegible] జరుగకముందే నిర్ణయించుట చాలకష్టమనవలె" యని మన న్యాయమూర్తులకు [illegible] స్థూలముగా [illegible] సమర్థించితిరి. ఈ వాక్యరాజములను [illegible] దేశములలోని యుద్యోగస్థులు, ప్రజలును, ప్రతియుపన్యాసమును మొదలుగనే రాజ్యాంగ సంబంధమైనదిగా [illegible] చేసికొందురని మాయాశయము.

మొత్తముమీద నీతీర్పు, నిజాంరాష్ట్రములో ప్రజాహిత జీవనమునకు సంబంధించినవారందే విద్యార్థులకును, సాధారణ ప్రజలకును, పోలీసు ఉద్యోగస్థులకును, మాజిస్ట్రేటులకును చాల ముఖ్యమైనది. ప్రధాన న్యాయమూర్తులు ఈ తీర్పును ప్రకటనార్థము (ఖాబిలెతబా) న్యాయస్థానమునచే ఆజ్ఞాపించిరి. కనుక ఇది లారిపోర్టులందు తప్పక వెలువడగలదు. దేశములోని పత్రికలన్నియు ఈ తీర్పును ప్రకటించుట ఉపయోగకరము. విద్యార్థులకైనను [illegible] (రాజ్యాంగేతర) విషయిక బహిరంగసభలు ఇకమీదట అధికారుల కోరచూపులకు లోనుగాకుండునుగాక! ఇట్టిసభల స్థాపించేయు [illegible] కొనవమునకు మన న్యాయమూర్తుల తీర్పు [illegible]

టాస్కరుగారి సూచనలు

భూమాల్యదాయ శాఖ [illegible] అగు టాస్కరుగారు కామారెడ్డి [illegible] టనను జేసి జిల్లాభివృద్ధినిగూర్చి సూచించిన విధానము స్థలాంతరమున ముద్రించియున్నాము. దీనినంతయు వారికి ప్రజలమేలును [illegible] సహానుభూతిగలదో తెల్లమగుచున్నది. తాలూకాదారులు, ఇతరమాలు [illegible] [illegible] జేయునపుడు ఆయాప్రాంతముల ఆరోగ్యవిషయమును, నీటివసతులను గూర్చి [illegible] ప్రత్యేకముగా వలయును. [illegible] చేయునపుడు ఉపయోగకరము. [illegible] జేయునపుడు సభాస్థలములకే యొదోతమకార్యము [illegible] స్వస్థానములకు తిరిగివచ్చుటయేగాక ప్రజల అస్తిత్వపరిస్థితులు తెలిసికొని, తదభివృద్ధికి మార్గములను సూచించవలయును. టాస్కరుగారి విషయము ఇతరఅధికారులకు మార్గదర్శకమై యుండి. ప్రభుత్వమువారు తప్పక [illegible] కించి [illegible] కిని, ఇతర యుద్యోగులకును అవసరమగు [illegible] చేయుదురని నమ్ముచున్నాము. ఇంకను [illegible] (సచివనామము [illegible]) గాను ఇతర జిల్లాలు [illegible] చేసి తమ అభిప్రాయములు ప్రభుత్వమువారికి తెలిపెదరని నమ్ముచున్నాము. ప్రతిజిల్లాయందు ముఖ్యముగ ఆరోగ్యవిషయమై తగుఏర్పాట్లు చేయవలసి యున్నవి. ఎన్నో స్థలములందు ప్రజలు [illegible] వ్యాధులకును [illegible] కలవు. వేసవికాలమున ప్రజలు [illegible] ఆకలిబాధపడుచున్నారు. [illegible] అంటు వ్యాధులు వ్యాపించుచుండును. కనుక జిల్లాయొక్క అధికారులు [illegible] వ్యవహారముల [illegible] [illegible] చాలవు. ప్రజాసౌఖ్యవిషయములు ఆలోచింపవలెను. టాస్కరుగారి ప్రతిజిల్లాకును దయచేసి ప్రజల [illegible] నాపవలసియున్నది. త్వరలో ప్రజల ఆశయములు నెరవేరుగాక!

ఉస్మానియా [illegible] [illegible]

[illegible]

స్థానిక వృత్తాంతములు

గ్రామోత్సవము

పాతికొండ మహామస్తాన అబ్దుల్ రజాక్ సా॥ పై బాబాగారి ఉరుసు ప్రతి సంవత్సరము 2౫ వ తేదీకి శాస్త్రోక్తముగ జరుపుటకు మహారాజా బహద్దరువారు అజ్ఞాపించిరి.

విద్యాశాఖ

విద్యాశాఖాధ్యక్షుల మదద్గారులగు సర్ వింగ్స్ రావుగారును, మి॥ స్టీవర్ట్ గారును, పాఠశాల పరీక్షలకైన ధృవ పత్రముల బడిరి.

కాలవర్షాన నివేదిక

౨౫ వ తేదీతో అంతమగు వారమున రాయచూరు, మెదకు, మహబూబు నగరు జిల్లాల తప్ప మిగత ప్రదేశములందు వర్షము కురిసెను. సగటున ౧౨-౨౫ అంగుళములు.

ఖరీపు పైరుపనులు చేయుచున్నారు. పచ్చిపైరు కొన్ని భాగముల సిద్ధపరచుచున్నారు.

కొన్ని ప్రదేశములలో వరి జొన్న; పెసలు, కందులు గలవు. రాయచూరు, బీదరు, మెదకు, వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు, శిరిసిల్ల నగరు జిల్లాల లో పశువ్యాధి గలదు.

గోధుమల్లు, జొన్న ఉద్యమము, నూనెగింజలు ఎల్ల లయందును [illegible] [illegible] ఉన్నారు. హైదరాబాదు నగరమునందు [illegible] [illegible] అమ్ముబడు చున్నవి.

రామచంద్ర విజ్ఞానప్రదాయని [illegible] [illegible] [illegible] పని చేయుచున్నారు.

గిరిరావుగారు

విఖ్యాత న్యాయవాదులగు శ్రీ గురువారమునాడు ఉన్నత న్యాయస్థాన న్యాయమూర్తి పదవి చార్జి పుచ్చుకొనిరి. నిన్న మహోన్నతిన్ ఏలిన శ్రీ నిజాం ప్రభువుగారిని దర్శించిరి.

భూరి విరాళము

మహోత్తుంగ పీఠంబున శ్రీ నిజాం ప్రభువుగారు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి శాంతినికేతనమునకు ఒక లక్ష రూపాయలు విరాళము దయచేసి యున్నారు.

అపూర్వ వివాహము

హైదరాబాదు నగర నివాసులును, ఆనేకాంధ్ర ప్రముఖులకు [illegible] శ్రీ [illegible] గారి ప్రథమ పుత్రుడగు శ్రీయుత వేంకట స్వామిగారికిని బి. ఎ. బ్రాహ్మణ వాస్తవ్యులగు [illegible] గవర్నమెంటు పి. డబ్ల్యు. డి. లో పనిచేయుచుండిన [illegible] గారి కుమార్తెలును, [illegible] [illegible] గారి కుమార్తెయగు [illegible] దేవికిని, [illegible] భాగ్యరెడ్డి వర్మగారి చేతను [illegible] ప్రముఖుల చేతను [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ఉపన్యాస సభ

నిన్న సాయంత్రము ౬ గంటలకు రెడ్డిహాస్టలు [illegible] [illegible] పంచముఖ్యులను మాడ్రీలజాల్ హాలులో ఫోనికరు గారి యాధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగెను. సుబ్బరాయ సింగరు గారు విద్యార్థి పై చేయుట [illegible] మహా గాయ సేవచేయుట గంధపుట చేయుట మొదలగునవి చూపించిరి. అనంతరము శాంతిని కేతన మునకు స్వయముగా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఘోషు గారు ఇంగ్లీషు [illegible] [illegible] గూర్చి సుమారొక గంటకాలము ఇంగ్లీషునందుపన్యసించిరి. అనంతరము అల్పాహారవిందు (టీపార్టీ) జరిగెను. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సభలకును ఉపన్యాసకులకును, అధ్యక్షులకును కృతజ్ఞత తెలిపిరి. ఇంతటితో రాత్రి ౯ గంటలకు సభ ముగిసెను. రాబోవు పత్రికయందు ఘోషుగారి యుపన్యాసము ముద్రింప బడును.

విక్టోరియాపురి ఆహ్వానోత్సవము

నిన్న బుధవారము సాయంత్రము ౬-౩౦ గంటలకు విక్టోరియా కాలేజీ, మొన్నటి ఉపాధ్యాయ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] విఖ్యాత న్యాయవాదులగు పండిత [illegible] రావుగారు, [illegible] ఆనరరీ రోషను పక్షమున మహారాష్ట్ర పాఠకులను [illegible] మహారాష్ట్ర [illegible] [illegible] [illegible] గూర్చి వారిచేత యుపన్యాసము మొదలాయెను. పండిత కొరటాల రావు సర్వజ్ఞ ఎం. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి. గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

[illegible] మహారాష్ట్ర సాహిత్య పరిషదను, [illegible] మహారాష్ట్ర [illegible] [illegible] గూర్చి పండిత కేశవ రావు గారు విపులముగను భావ గర్భితముగను మాట్లాడిరి. హైదరాబాదు రాజ్యమందు మహా [illegible] [illegible] వారలకు ఇప్పటి కేవాపీమాన పూర్వికులగు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] రాజ్యము ప్రజాహిత [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] రాజ్యములోగల [illegible] మహారాష్ట్ర [illegible] [illegible] గ్రంథాలయమును [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] దిక్కులేని మందరములో గొప్ప గ్రంథాల యమును [illegible] [illegible] [illegible] ఆంధ్ర సోదరులు [illegible] [illegible] [illegible] నగరము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సరిపూర్ణముగ సమర్థులమని నిరూపించిరి.

గడచిన మహాసభల్లో చేసిన కొన్ని తీర్మాన ములను గూర్చి కొందరు రాజ్యాంగ విషయముల తీర్మానములను [illegible]

[illegible] ప్రకటించిరి అని తెలిపిరి. ప్రభుత్వము వారు [illegible] సామాన్య విధిగా ప్రభుత్వము [illegible] ఉపన్యాసకుడు [illegible] [illegible] [illegible] చేసెను.

అధ్యక్షులు ఉచిత వాక్యముల నుపన్యాసమును సభను ప్రారంభించెను. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] స్వాగతము

మొన్న సాయంత్రము ౫ గంటలకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పండిత గిరిరావుగారికి స్వాగ తము ప్రకటించుటకు సమావేశమును జరిగెను. [illegible] పండిత గిరిరావుగారిని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పండిత గిరిరావు గారిని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పండిత గిరిరావుగారు విమర్శించి సెలవిచ్చిరి. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సుమారు ౯ కు కార్యక్రమము ముగిసెను.

[illegible] రావుగారు మరల న్యాయవాద వృత్తిలో [illegible] నము.

పరితాపము

(శ్రీ గోపాలకృష్ణారావుగారు)

బ్రహ్మలోకము

సరస్వతి—ఆర్యా! అది యెటువంటిదనిం భూలోకమున పుణ్యపాపములు నడచుచున్నవి

బ్రహ్మ—అలనా! పుణ్యపాపములు సమముగానే

(రెండవ దృశ్యము)

(హా హా యీ దారుణ యాతనలు సహింపలేను అని విలపించుచు సూర్యుడు ప్రవేశించుచున్నాడు)

బ్రహ్మ—భూలోక బాంధవా! యీ యాక్రందన మేమి

సూర్యు—[illegible]

బ్రహ్మ—[illegible]

సూర్యు—అయ్యో [illegible]

బ్రహ్మ—ఈ కష్టము [illegible] అయిన దేమి?

సూర్యు—[illegible]

(నేడ్చుచు భూదేవి ప్రవేశించును)

బ్రహ్మ—అమ్మా! [illegible]

భూ—[illegible]

బ్రహ్మ—[illegible]

భూ—(ఆశ్చర్యముతో) [illegible] కష్టము

బ్రహ్మ—[illegible]

భూ—[illegible]

[illegible]

(నారాయణ స్మరణ చేయుచు నారదుడు ప్రవేశించును)

బ్రహ్మ—(స్వ) [illegible] (ప్ర) నారదా! [illegible]

నా—[illegible]

బ్రహ్మ—[illegible]

నా—(ఆలోచించి) [illegible] భూలోకమున [illegible]

బ్రహ్మ—[illegible]

నార—అయ్యా! [illegible]

[illegible]

(విష్ణు యమదూతలు ప్రవేశింతురు)

[illegible]

బ్రహ్మ—నారదా? [illegible]

నార—[illegible]

యమ—అయ్యా [illegible]

విష్ణు—బాబో! ఈ జీవుడు [illegible]

యమ—ఈ జీవుని [illegible]

బ్రహ్మ—నారదా! [illegible]

నారద (పరికించి) [illegible]

బ్రహ్మ—విష్ణుదూతలారా! ఈ జీవుని విష్ణు లోకమునకు [illegible] (విష్ణుదూతలు జీవునితో నిష్క్రమింతురు) యమదూతలారా! [illegible] (యమదూతలు చింతతో నిష్క్రమింతురు)

సూర్య—[illegible]

బ్రహ్మ—భూదేవి! [illegible]

[illegible]

నా—[illegible]

శుభాస్తు

(నిష్క్రమింతురు)

రక్షక శాఖా ప్రకటన

[illegible]

కంటి ఆరోగ్యము.

ఎప్పుడు, కొంచెము నేపైనను, మిక్కిలి కాంతి గల వస్తువులపై దృష్టి నిలుపకుము.

వెలుగు బాగుగా నుండవలయును, అది మిక్కిలి ప్రకాశముగా గాని చాల తక్కువ కాంతిగా గాని యుండరాదు. ఆట్టి వెలుగు మన వెనుక నుండి ఎడమ చేతవైపుగా పుస్తకము మీద పడవలయును. [illegible] కంటి మీద ఎంతమాత్రము పడరాదు. [illegible] [illegible] వెలుగు [illegible] చిన్న అచ్చులో ముద్రించిన [illegible] పుస్తకములు, కాగితములు చదువరాదు. అచ్చు అక్షరములు 3/50 అంగుళ ఎత్తునకు, 1/100 అంగుళ వెడల్పునకు తక్కువగా నుండరాదు.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

గ్రామ సమాచారములు

గద్వాల

(ఒక విలేఖరి)

మత ప్రచారము

గద్వాల సంస్థానములో చేరిన ఇటిక్యాల అను గ్రామములో క్రైస్తవ మత ప్రచారము బాగుగా జరుగుచున్నది. నవస్త్ర వలెనే గద్వాలలో మిషన్ యొకటి యున్నది ఇది సంస్థాన మంతటను మత ప్రచారము చేయుచుండును. ఇటీవల యీ యిటిక్యాలలో ఆదిహిందువులు సుమారు ౩౦ క్రైస్తవులై యున్నారు. వారి విద్యాబోధకై యొక క్రైస్తవ స్త్రీ యేర్పాటు చేయబడినది. ఆమె రాత్రి పాఠశాలలు (Night school) పెట్టి ముసలివారికి కూడ బోధ చేయుచున్నది. హిందువు లెంత కాలమువరకు మారుదలై తమ సోదరులగు ఆదిహిందువులను బావులలో నీరు దేవాలయములోనికి రానియరో యంతవరకు మతాంతర వ్యాప్తి దిక్కుముగా జరుగుచుండును. హిందువులీ సైన యాలోచింతురు గాక.

రంగశాయిపేట

(స్వకీయ విలేఖరి)

హరికథా కాలక్షేపము, ప్రథమదిన చర్య

ప్రభవసంవత్సర జ్యేష్ఠ బ॥ ౧౧ శనివారమునకు సరియైన 19—9—30 తేదిన పెరిగండ్ల కొప్పురమ్ములగు శ్రీయుత అప్పలాచారిగారిచే శరభలింగంగారి గృహమున హరికథా కాలక్షేపము జరుగుట కేర్పాటు జరిగియుండెను. నాటిసాయంకాలము రాత్రి పది గంటలకు గ్రామములోని స్త్రీ పురుషులు పెక్కండ్రు హరికథామృతమును గ్రోలుటకై సమావేశమైరి. నాదేశాదకముగుటచే పెక్కండ్రు "యుద్ధాంగద చరిత్ర" వినవలెనని కుతూహలులై యుండిరి. కాని హరిదాసుగారు "సకల విజయ"మను ప్రారంభించిరి. ఫిడేలు మద్దెల వాయిద్యకాండ్రు రానందున హరిదాసుగారు నాడు కథగాని మరునాటికో జాన చెప్పెదమని నుడివిరి. ప్రేక్షకులు నిరుత్సాహులై వెడలిపోయిరి. తరుపరి సుమారు అరగంటవరకు భజన జరిగెను.

ద్వితీయ దిన చర్య.

గతదినము వలెనే జ్యేష్ఠ బ॥ ౧౨ ఆదివారము నాటి రాత్రి పదిగంటలకు శ్రీయుత శరభలింగంగారి గృహమున ప్రేక్షకులు సమావేశమైరి. మరినాడుండి ఫిడేలు, మద్దెల వాయిద్యకాండ్రు వచ్చి చేర్చి బహుజనాభిప్రాయా పాదము, హరిదాసుగారు "చంచలచరిత్ర"యను హరికథను రాత్రి రెండు గంటల వరకు ... వినిపించిరి. ప్రేక్షకులు ... ఫలహారము పంచిపెట్టిన తరుపరి "రాజా రామచంద్ర మహారాజ్ కీ జై" అను ధ్వనులతో ప్రేక్షకులు తమతమ ఇండ్లకు వెడలిరి.

ఓరుగల్లు

గృహప్రవేశ మహోత్సవము

ఇటీవల ఇచ్చటి వర్తక ప్రముఖులగు శ్రీయుత ఆకారపు చెన్నయ్యగారు స్టేషను రోడ్డునందు నూతన గృహ నిర్మాణ మొనరించియుండిరి. దాని గృహప్రవేశమహోత్సవము ప్రభవసంవత్సర జ్యేష్ఠ బ॥ ౧౦ శుక్రవారము నాడు జరిగినది. ఈ సందర్భమున బ్రాహ్మణులకు సంభావన యుక్తము అన్నదానము జరిగినది. వీరిచ్చటి ఆంధ్ర గ్రంథాలయమున కధ్యక్షులు. ఈ మహోత్సవ సందర్భమున గ్రంథాలయమునకేమైన సహాయము లభించినచో బాగుండెడిది.

అలంపూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇంటిదొంగ

జనులను రక్షించుట కేర్పడిన అమీనుగారి యింటిలోనే గత వారము దొంగతనము జరిగెను. అయిదుతులముల బంగారు, కొన్ని రూపాయీల నోట్లు దొంగిలింపబడెను మరియు గోధుమ పిండిని బియ్యమును, కేటిని మూడింటిని దొంగ కలగలపిపోయెను. ఇప్పటికి ఆదొంగ అమీనుగారి నౌకరియని తేలినదట. ఇంకను పరిశోధన కాలేదు.

ఆదిహిందూ ప్రచారము

ఈ తాలూకాలో ఆదిహిందూ ప్రబోధము కలిగింపవలెనని శ్రీయుత భాగ్యరెడ్డి వర్మ గారు అరిగెల రామస్వామిగారు, ఇంకను పలువురు వచ్చియుండిరి. ప్రథమము ఇటిక్యాల సాకులను గ్రామములో కొంత హరికథ చెప్పిరి. ఆదిహిందూ వాడలోకిపోయి వారి కుపదేశము చేసిరి కొంత సంచలనము జరిగెను, కాని అంతలో వారిలో నిద్దఱకు అస్వస్థత కలిగినందున వారి యుత్సాహమును మాని మరల ౧౫ దినములలో రావలెనని నిశ్చయించి హైదరాబాదునకు వాపసు పోయిరి. ఆదిహిందూ నాయకుల మార్గము చాలక్లిష్టమైనది. పైజాతులవారు పరశుభవానపూర్వకు లు, యుగాంతరముల నుండి సంక్రమించిన కపటమును కలిగినవారు. రహస్యముగా తాము జేయు కార్యములను బహిరంగముగా జేయజాలరు. ఆదిహిందూ నాయకులు నిరుత్సాహపడక యెన్ని యాటంకములు కలిగినను తమ సంఘమును మొదలు సంస్కరించి పిమ్మట పైజాతుల వారు వినకున్న అసహాయోద్యమము బోధించినట్లు సత్యాగ్రహమును తప్పక స్వీకరించి తమహక్కులను కొనెదరు గాక.

ఇంకను జాడలేదు

సుమారు రెండు మాసముల పైగా యయ్యెను ఈ తాలూకాలోని జిల్లాపురము అను గ్రామమందు దొంగతనము జరిగెను. ఇచ్చటి పోలీసు అధికారులు ఏమియు చేయలేక పోయిరి.

మరియు సొమ్ము పోగొట్టుకొనిన వారు హైదరాబాదులో పోలీసుశాఖలో నీవిషయమై దరఖాస్తు యిచ్చియుండిరని వినవలెనను ఏమాత్రమైన ఫలితము లేదు. చాల విపరీతము!

హైదరాబాదు

బజారు ధరలు.

కోడారపు లక్ష్మీనరసయ్యగారు.

వర్తకులు ఉస్మానుగంజ్ హైదరాబాదు.

ధరలన్నియు హాలీలు.

పల్లా — ౧౨౧ సేర్ల తూకం

సేరు—౮౦ తులములు

(ఆషాఢ శు॥ ౩)	ధరలు.
పెద్దకందిపప్పు	రు॥ ౩౦ ౯ ౦
చిన్నకందిపప్పు కొత్తవి	౩౦ ౦ ౧
సాదరాం బియ్యము	౨౭—౨౯ వరకు
కాశీవినోది బియ్యము	౨౯—౩౦ ,,
యిలాయితి పలుకు చిన్నవి	౨౯ ౦ ౦
తేకసన్న బియ్యము	౨౮—౨౯ ,,
గద్దబియ్యము	౨౫—౨౬ ,,
వినోది బియ్యము	౮౬—౨౦ ,,
అరకోటుబియ్యము	౨౯—౩౦ ,,
రామసాగరాలు పాలిష్	౨౭—౨౮ ,,
సన్నమిరపి	౭౦ ౧ ౪
అంకపప్పు	౧౪ ౯ ౨
మినుములు	౧౪ ౯ ౦
శనగలు కొత్తవి పట్నశ	౨౦ ౦ ౦
అంక్రలు	౧౫ ౫ ౦
యుఱ్ఱగోధుములు కొత్తవి వశ	౨౬ ౦ ౦
శరబతిగోధుములు	౨౫ ౦ ౨
బక్సీగోధుములు	౩౦ ౦ ౨
పిస్సిగోధుములు	౨౮ ౦ ౦
జలాలీయగోధుములు	౨౪ ౦ ౦
పచ్చజొన్నలు	౧౩ ౯ ౦
ఉల్లిగడ్డ	౧౦ ౦ ౦
నువ్వులు తెల్లవి	౭౨ ౧ ౦
పెసలు పచ్చవి	౨౨ ,,
గడ్డినువ్వులు	౨౯—౩౦ ,,
తెల్లపులవాలు	౨ ౦ ౦
నల్లపులవాలు	౧౮ ౦ ౦
పసుపు	౨౨ ౦ ౦
బెల్లము కొత్తవి	౨౯ ౦ ౦
కందులు కొత్తవి	౨౦ ౦ ౦
అలసందలు	౨౦ ౦ ౦
చింతపండు కొత్తవి	౧౭—౧౯ వరకు
కుసుములు	౨౦ ౦ ౦
మెంతులు సేరు ౧కి	౬ ౯ ౦
ఆముదం సేరు ౧కి	౫ ౯ ౦
ధనియాలు సేరు ౧కి	౯ ౯ ౨
మంచినూనె సేరు ౧కి	౪ ౧౨ ౦
ఎర్రగడ్డ సేరు ౧కి	౮ ౦ ౦
నెయ్యి నెం ౧. సేరు	౬౫ ౬ ౦
నెయ్యి నెం ౨ సేరు	౮౦ ౦ ౪
అల్లం సేరు ౧కి	౮ ౦ ౪
వెండి తు ౧౦౦	౭౦ ౯ ౦
బంగారం తులం ౧కి	౨౬ ౧౨ ౦
సావరిను కంపెని	౧౩ ౧౧ ౦
నోట్లు	౧౪ ౦ ౦
హుండీ	౧౪ ౧ ౦

న్యాయస్థాన వార్తలు

ప్రధాన న్యాయమూర్తి నవాబ్ మిర్జాయార్ జంగ్ బహాదురు
న్యాయమూర్తి నవాబ్ హాషిం యార్ జంగ్ బహాదురు
గార్ల యొక్క
౨౧ అమర్దాదు ౧౩౩౬ ఫ

నేడు న్యాయమూర్తుల యొక్క మీర్ అలీ మహమ్మద్ సాహెబ్ గారి దరఖాస్తు విచారణకు వచ్చెను. దరఖాస్తుదారు పక్షమున మౌల్వీ ఖాజా అబ్దుల్ అలీ సాహెబు గారు వాదించిరి.

కేసు వివరమేమనగా మెదకు మున్సిఫ్ గారిని నవాబ్ దర్శనము హయదరు గారి యొక్క నౌకరీ కొర్జారీ మొకద్దమా దరఖాస్తుదారు నిందితుల వైపున వకీలుగా పనిచేయుచుండగా, మున్సిఫు వకీలును కొట్టిన దని ఆరోపింపబడినది, నిందితులు ఆ మున్సిఫు గారి వద్ద తమకు న్యాయము జరుగునను ఆశలేనందున తమ అభియోగము వేరొక మున్సిఫు వద్దకు పంపవలసినదని హైకోర్టు నందు దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరి. హైకోర్టువారు మున్సిఫు యొక్క సమాధానమును కోరుచు మిసలు తెప్పించుకొనిరి. ఆ సమాధానము చెప్పు మురాసీలాలో మున్సిఫు ఆ వకీలును గురించి హీనముగు మాటలను తిట్టు శబ్దములను ఉపయోగించెను.

పై కారణముల వలన మీరు అలీ మహమ్మద్ సా॥ వకీలు ఆ మున్సిఫు మీద ఫౌజ్దారి అభియోగము చేయుటకు తన ఉద్దేశమనియు, ఈ విషయమున సెలవు యివ్వవలసినదనియు హైకోర్టులో దరఖాస్తు పెట్టుకొనెను.

న్యాయమూర్తులు వకీలు పక్షపు వాదములు సమగ్రముగా విని తీర్పు చెప్పుటకై మిసలును ఆఫీసు యందుంచుకొనిరి. ఏమితీర్పు చెప్పెదరో చూడవలసి యున్నది.

నాగవరపు పాడు అభియోగము

మదరాసు ... తాలూకాలోని ఈ గ్రామమున రైతులు భూమిని స్వాధీనము చేయు విషయమున ప్రభుత్వోద్యోగుల కాలంకిను కలిగించి అల్లరులు చేసిన కేసు జిల్లా మెజిస్ట్రేటు వద్ద విచారింపబడి నిందితులకు ఆరు, తొమ్మిది నెలల శిక్షలును, ౨౦౦, ౨౦౦ రూపాయల జుర్మానాయు విధింపబడెను. పెషరు అపీలులో అజకత నిరపరాధులని హైకోర్టులో నవాబ్ నాజర్ యార్ జంగు బహాదురుకు ... అప్పీలు దాఖలు చేసికొని ... వారు ... నిందితుల విడుదల చేసిన ఈ యభియోగము ... నిన్న న్యాయమూర్తి ... వారి విచారణకు వచ్చెను. న్యాయమూర్తుల వాదములు విని ౨౦ అమర్దాదు ౧౩౩౬ నాడు తీర్పు చెప్పిరి. నిందితులలో ... రు ౨౦౦ లు జుర్మానా చెల్లింపవలసినదనియు, ... రైతులకు ... మార్పు చేయుచున్నదనియు తెలిపిరి.

ఈ యభియోగములో నిందితుల పక్షమున రాయ్ విశ్వేశ్వర నాథుగారును, పండిత గోపాల రావుగారును వాదించిరి. రెండవ పక్షమున ప్రభుత్వ న్యాయవాదియు, పండిత అంబా దాసరావు, కండి కిషన్ రావుగార్లు వాదించిరి.

బాగుగా పరీక్షించుడు! బాగుగా విచారించుడు!

సులోచనములు.

మన దేహమునకు మొదటి అలంకార వస్తువేది. ఈ సంగతి మీ రెప్పుడైన యోచించితిరా? అట్టి ఖ్యాతి వస్తువు రోగ నివారకమై దోష నివారకమై గాంచుట శవకు రొల్లరులకు విశదమే గదా.

"సర్వేంద్రియాణాం నయనం ప్రధానం"

కన్నులు! కన్నులు! కన్నులు!

అవి మీ సౌభాగ్యమునకెంత హేతు భూతమో ఆలోచించితిరా? అట్టి కన్నుల యందు పెట్టి రోగముండినను చాకచక్యము సందిచునటుండి అతిత్వరగ నలుసి పోవుట, పోటు, నీరు కారుట మొదలగు రోగములను నిర్మూలించు మందు యొద్ది! ఈ రోగములు రూపుమాపు చరక సంహితలో చెప్పిన శాస్త్రోక్త ప్రకారము సులోచనములు మా యొద్ద వ్రజరాళ్లతో దొరుకును.

రావత్ సులోచనములు కంపెని,

జేమ్సు స్ట్రీటు, సికింద్రాబాదు.

జగత్ప్రసిద్ధి కెక్కినది రిజిస్టరు చేయబడినది

కామినియా నూనె.

ఉష్ణప్రదేశములకిది అమోఘమైన వాసన ద్రవ్యము ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడును, వాటి అభివృద్ధిని, సొగసును హెచ్చించును, మెత్తదనము గలుగు మంటను పోగొట్టును, బట్టతలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగు నిచ్చును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును మంచి యోచనను గలిగించును.

హెచ్చరిక:— కామినియా నూనె ప్రతి పట్టణమందును, గ్రామమందును, ప్రతి నాగరికతగల దుకాణములో దొరకును. ఇతర చిక్కని రకపు నూనెల విచ్ఛిన్న మిది నరసము. శ్రేష్ఠమైనది అని పరీక్షకులు చెప్పుదురు. మీరిట్లు మోసపోకుడు, ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్పనదియు వాసికూడదని స్థిరపఱచుకొనుడు.

హోల్ ఏజంట్లు:—

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికల్ కంపెని

౨౭౭, జుమ్మామసీదు మార్కెటు,

బొంబాయి

లోకల్ ఏజంట్లు:—

పూర్ణదాస్ రంఛోడుదాస్.

షాలిబండా.

హైదరాబాదు.

ఉత్తమ గ్రంధములు.

ఇదివరకు పండితులకు మాత్రమే దొరుకుచుండెడివి.

ప్రాచీన కవుల కృతులు.

సూతసంహిత—పట్టమెట్ల సోమనాథకవి వెల ౨-౦-౦
(౫౫౦ పుటల పెద్ద గ్రంధము)
బ్రహ్మోత్తర ఖండము ,, ౧-౮-౦
షట్చక్రవర్తి చరిత్రము ప్రౌఢకవి మల్లారెడ్డికవి వెల ౧-౦-౦
పద్మ పురాణము ,, ,, ౧-౦-౦

వెలలన్నియు కిల్దారుకే

* పలయువారీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. మేనేజర్

గోలకొండ పత్రికా కార్యాలయము

త్రూపుబజారు హైదరాబాదు దక్కన్

వి త్త న ము లు — మొ ల క లు

టమాటు

పలువిధములైన బిటన్, గోబి, పెద్ద మిరపకాయ, గోబిపువ్వు, వంకాయ, మొక్కజొన్న, నోలుకోల్, బెండకాయ, బటాని, టమాట యింక ఇతర కూరగాయ, పుష్ప విత్తనములు మరియు మొలక అమ్మెదము. తోటలు వేయు విధములు తెలుపుదుము. వృక్షముల గూర్చి సలహానిత్తుము. వెలలు తెలుపు పట్టిక ఉచితము.

ఎం.ఆర్. సిద్ధరామయ్య ఎఫ్.ఆర్.ఎచ్.ఎస్.(లండన్)

తో టవ్యవసాయ నిపుణుడు.

పాయినీరు హార్టికల్చరల్ ఇనిస్టిట్యూట్,

బుటెటేషా ఆఫీసు సమీపము,

౧౩౦ జేమ్సుస్ట్రీటు, సికింద్రాబాదు.

ఉపయోగించుడు

"ఇలియాస్ కంపెనీ"

యొక్క

హిందూ దేశమందు మిక్కిలి ప్రశంసింపబడిన, శ్రేష్ఠమైన, మంచి సువాసనగల, అన్నిరకముల తేయాకు, తేయాకుపొడి ప్రతి దుకాణమునందు దొరకును.

ఏజంట్—నోబిల్లాకు మార్క్

౫౩౫ జనరల్ స్ట్రీటు

సికింద్రాబాదు (దక్కన్.)

మిండీలు

తరగతి తెనుగు సనాతన ధర్మము.

ము శాస్త్రిమందలి అన్ని పాఠశాలలలోను చదువబడుచున్న అత్యుత్తమ వేదాంత గ్రంథము. వెల. 1-0-0
సనాతన ధర్మ పీఠిక ,, 0-1-0
హారలాలు (చిత్రకథలు) ,, 1-0-0

ములుగు వెంకటరమణయ్య,

ఖమ్మంమెట్టు (నిజాం)

రెడ్డికుల నిర్ణయచంద్రిక.

ఆంధ్రభాషా పోషకులును వోనగొండసంస్థానాధీశ్వరులునగు శ్రీ రాజా రాజేశ్వరరావు బహద్దరు గారు బహుధనము వ్యయముచేసి శ్రీ మహా కవిపాత్రిరమణ కవులు శతావధానులు శ్రీ మాన్ పెద్దమంచకి వెంకటకృష్ణకవి, మరికొందరి విద్వద్గ్రగణ్యులతో వివిధాధారములతో రెడ్డిపీఠులు క్షత్రియులని సగౌరవముగ నిర్ణయించి వ్రాయించిన గ్రంధము ముద్రితము నున్నది పలయువారలీ క్రింది ఆడ్రెసుకు వ్రాసిన సరసమైన వెలకు వి. పి. ద్వార పంపబడును.

గోలకొండ ప్రెస్

త్రూపు బజారు,

హైదరాబాదు దక్కన్.

క్యాలెండరు కమ్మాలియ్యాతులు

మావద్ద నూతన విధముగ గ్లేసు ల దారా బ్యాంకి పెద్ద కాగితములపై ముద్రించిన క్యాలెండరు కమ్మాలియ్యాతులు విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. నాము ప్రతులకు ౨ కె. మాదిరి ప్రతులుకోరువారు అణాతపాలు చీటి పంపవలయును.

గోలకొండ ముద్రాక్షరశాల,

త్రూపుబజారు,

హైదరాబాదు (దక్కన్)

రబ్బరు స్టాంపులు

మావద్ద అన్నివిధముల రబ్బరు స్టాంపులు మేలైనవి చాల చౌక ధరలకు తయారు చేయబడును. నమూనాల పట్టిక ఉచితము.

ముజవార్ కంపెని, రబ్బరుస్టాంపు మేకరు,

చిరంతిదొంటుదు సమీపము, మార్కెటు రోడ్డు,

హైదరాబాదు.

REG. No. N. 45.   REG. No. M. 2185

గోలకొండ పత్రిక.
ట్రూపుబజారు హైదరాబాదు, దక్కన్.
సంవత్సరము చందా రు. ౬-౦-౦
అర్ధసంవత్సరము ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి పత్రిక ౦-౧-౮

STAMP.

Printed and Published by S. Prathapa Reddy at the Golkonda Press Troop Bazaar, Hyderabad Dn.